

Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen tarkistamisesta siltä osin, mikä koskee ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten pääsyä Schengenin tietojärjestelmään (*ajoneuvorekisteriviranomaisten pääsy SIS-järjestelmään*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle Euroopan yhteisöjen komission 3 päivänä syyskuuta 2003 tekemä ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen tarkistami-

sesta siltä osin, mikä koskee ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten pääsyä Schengenin tietojärjestelmään, sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 2004

Sisäasiainministeri *Kari Rajamäki*

Ylitarkastaja Marjo Waismaa

SISÄASIAINMINISTERIÖ

MUISTIO
14.10.2004

**EHDOTUS EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI
SCHENGENIN SOPIMUKSEN SOVELTAMISESTA TEHDYN YLEISSOPIMUKSEN
TARKISTAMISESTA SILTÄ OSIN, MIKÄ KOSKEE AJONEUVOJEN
REKISTERÖINTITODISTUSTEN MYÖNTÄMISESTÄ VASTAAVIEN
JÄSENVALTIOIDEN VIRANOMAISTEN PÄÄSYÄ SCHENGENIN
TIETOJÄRJESTELMÄÄN**

1. Yleistä

Komissio on tehnyt ehdotuksen asetukseksi Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen tarkistamisesta siltä osin, mikä koskee ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien viranomaisten pääsyä Schengenin tietojärjestelmän (SIS) tiettyihin tietoihin (KOM (2003) 510 – C5-0412/2003-2003/0198 COD). SIS – järjestelmän käyttöoikeuksista säädetään nykyisin voimassa olevan Schengenin yleissopimuksen artiklassa 101, jonka mukaan pääsy SIS –järjestelmään on ainoastaan viranomaisilla, joilla on toimivalta rajatarkastuksiin sekä muihin poliisi- ja tullitarkastuksiin. Lisäksi maahantulokieltoja koskeviin etsintäkuulutuksiin on oikeus viranomaisilla, joiden tehtävänä on viisumien myöntäminen.

Suomessa voimassa olevan nykyisen käytännön mukaan tulliviranomaiset suorittavat kyselyn SIS –järjestelmään Suomessa rekisteröitäväksi esitetyn tuontiajoneuvon osalta.

Komissio perustaa esityksensä EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohtaan ja 71 artiklan 1 kohdan d alakohtaan. Eräät jäsenvaltiot ovat neuvoston SIS/SIRENE työryhmän kokouksissa arvostelleet komission esittämää oikeusperustaa ja katsovat, että kysymyksessä on poliisiyhteistyöhön liittyvä asia, joten Schengenin yleissopimuksen muuttamisessa tulisi soveltaa III-pilarin instrumenttia.

Komission ehdotus liittyy Schengenin tietojärjestelmän uudistamiseen, jota koskeva selvitys sekä kaksi jatkoselvitystä on toimitettu eduskunnalle aiemmin (E 43/2001 vp).

2. Pääasiallinen sisältö

Komission ehdotuksen tavoitteena on rajat ylittävän ajoneuvorikollisuuden torjunta. Asetuksen tarkoituksena on estää SIS – järjestelmässä etsintäkuulutettuina olevien ajoneuvojen rekisteröinti toisessa Schengen-valtiossa.

Ehdotuksen mukaan niillä viranomaisilla ja yksiköillä, jotka vastaavat jäsenvaltioissa ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä, tulisi olla pääsy tietoihin, jotka koskevat sylinteritilavuudeltaan yli 50 kuutiometrin moottoriajoneuvoja, kuormittamattomalta painoltaan yli 750 kg:n perävaunuja ja asuntovaunuja sekä ajoneuvojen rekisteröintitodistuksia ja ajoneuvojen rekisterikilpiä, jotka on varastettu, kavallettu tai jotka ovat muutoin kadonneet, jotta ajoneuvojen rekisteröintiviranomaiset voisivat tarkistaa, että rekisteröitäväksi esitetyt ajoneuvot eivät ole varastettuja, kavallettuja tai muutoin kadonneita.

3. Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetun asetuksen täytäntöönpano ei aiheuttane merkittäviä kustannuksia.

4. Vaikutus Suomen lainsäädäntöön

Toimivaltaiset Schengen-viranomaiset on määriteltä henkilötietojen käsittelystä poliisi-toimessa annetun lain (761/2003) 29 §:n kohdassa 7. Kyseisen lainkohdan mukaan toimivaltaisilla Schengen-viranomaisilla tarkoitetaan Schengenin yleissopimuksen 101 artiklan 4 kohdassa tarkoitettulle toimeenpanevalle komitealle Suomen toimittamassa lu-

ettelossa tarkoitettuja viranomaisia, joilla on oikeus Schengenin yleissopimuksen 101 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan tehdä hakuja Schengenin tietojärjestelmään liitettyihin tietoihin teknisen käyttöyhteyden avulla.

Valmisteltaessa lakia henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa ennakoitiin mahdollisuus, että Schengenin yleissopimusta saatetaan jossakin vaiheessa muuttaa Schengen-viranomaisia ja näiden käyttöoikeuksia koskevan määrittelyn osalta. Tästä syystä lakia koskevan hallituksen esityksen 29 §:n perusteluissa todetaan muun muassa, että uudessa laissa ”toimivaltaisia Schengen-viranomaisia ei luettelaisi nykyiseen tapaan, vaan tältä osin viitattaisiin Suomen Schengenin yleissopimuksessa tarkoitettulle toimeenpanevalle komitealle toimittamaan asianomaiseen luetteloon. Näin lakia ei tarvitsisi jatkossa muuttaa pelkästään Schengenin yleissopimuksen

mahdollisesta muuttamisesta seuraavan luettelon sisällön muuttumisen johdosta”.

Edellä sanotun perusteella lakia henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa ei tarvitsisi avata, vaan käytännössä Suomen ilmoitus asianomaiselle komitealle käyttöoikeuksien antamisesta ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaaville viranomaisille olisi riittävä toimenpide.

5. Valtioneuvoston kanta

Suomi suhtautuu myönteisesti ajoneuvojen rekisteröintiviranomaisten pääsyyn SIS-järjestelmään ja pitää tärkeänä, että ulkomailta tuoduille ajoneuvoille tehdään myös SIS-tarkastus ennen ajoneuvojen uudelleen rekisteröintiä.